

Nyanlända elever i Västerviks kommuns skolor

**Till dig som är förälder eller vårdnadshavare
med annan skolbakgrund än svensk**

**VÄSTERVIKS
KOMMUN**

Den svenska skolan

I Sverige börjar barn i förskoleklass det år de fyller 6 år. De börjar grundskolan det år de fyller 7. Barnen går i grundskolan i 9 år. Förskoleklassen och grundskolan är obligatorisk.

Efter grundskolan går de flesta elever vidare till den treåriga gymnasieskolan.

Efter skoldagen kan elever gå till ett fritidshem från det år de fyller 6 år till vårterminen de fyller 13 år.

Välkommen till en skola i Västerviks kommun!

I Västervik finns kommunala skolor och fristående skolor. Alla skolor är gratis. Du betalar inte för ditt barns skolgång. Alla skolor följer läroplanen och arbetar mot samma kunskapskrav.

I vilken skola ska mitt barn gå?

Elever i förskoleklass och upp till årskurs 6 får gå i en skola nära den adress som familjen är folkbokförd på. Elever i årskurs 7 till 9 får gå i den skola som ligger i det upptagningsområde familjen tillhör.

Du kan ansöka om att ditt barn ska få en plats i annan skola än den kommunen erbjuder. Då ska du kontakta rektorn på den skola du vill att ditt barn ska gå på. Barnet kan bara börja på den skolan om det finns ledig plats där.

Om ditt barn placeras i en skola som ligger långt från ert hem så kommer skolan att betala för skolskjuts så att ditt barn kan åka till och från skolan.

Den svenska skolans värdegrund

Den svenska skolan har en demokratisk värdegrund. Det betyder bland annat att skolan arbetar för jämställdhet mellan kvinnor och män, yttrandefrihet och allas lika värde. Det står i skollagen. I skolan ska alla barn få kunskaper som ger dem en grund att stå på nu och i framtiden.

Skolan ska stötta alla elever att utveckla sina förmågor så långt som möjligt. Både flickor och pojkar ska delta i alla ämnen och på alla lektioner i skolan. Skolan lär ut hur man ska förhålla sig till varandra och vad ett demokratiskt samhälle innebär.

I skollagen står att undervisningen i Sverige ska vara konfessionsfri. Det betyder att lärare inte får påverka elever i någon religiös riktning och att ingen enskild religion får påverka utbildningens innehåll.

Synen på kunskap i den svenska skolan

Förr ansågs det viktigast att elever kunde lära in och återberätta fakta utantill. Idag värdesätter svensk skola istället elevernas förmåga att använda sina faktakunskaper. Det kan ske genom att eleverna får träna sig i att jämföra, dra slutsatser och resonera om till exempel orsaker och konsekvenser. Eleverna får även utveckla sin förmåga att formulera egna åsikter och framföra argument.

Elever som inte har gymnasiebehörighet efter årskurs 9 erbjuds sommarskola. Den kan ges på en annan skola än den eleven går i. Även elever som har svårt att nå målen i ett eller flera ämnen i åk 7 och 8 erbjuds sommarskola.

Skolan erbjuder alla elever hjälp med läxor i samband med skoldagen. Kontakta ditt barns lärare om du har frågor om undervisningen, läxhjälp eller lovskola.

Obligatorisk närvaro

Elever som går i svensk grundskola har obligatorisk närvaro. Det betyder att ditt barn ska vara i skolan varje skoldag, förutsatt att hon eller han är frisk. Särskilda regler gäller för ledighet. Om ditt barn måste vara ledig när det inte är lov så kontakta ditt barns skola.

Elever som går på gymnasieskolan och har uppehållstillstånd har rätt till studiebidrag för heltidsstudier. Om eleven har för hög frånvaro kan bidraget dras in. Det kan också påverka andra eventuella bidrag.

Vad kostar skolan?

Ditt barn får det material som behövs i undervisningen. Det kan till exempel vara pennor, skrivböcker och digitala verktyg i grundskolan. Vissa skolböcker får eleven låna under tiden hon eller han studerar ämnet. Du behöver inte köpa några böcker till ditt barn.

I grundskolan har ditt barn tillgång till dator och/eller surfplatta när undervisningen kräver det. Elever i gymnasieskolan får låna en dator eller surfplatta under tiden de är inskrivna på skolan.

I grundskolan och gymnasieskolan får ditt barn gratis lunch. Specialkost serveras om ditt barn har medicinska skäl, till exempel allergi. Specialkost av religiösa och etiska skäl erbjuds så långt som möjligt. Specialkost kan till exempel vara mat utan fläskkött eller vegetarisk mat. Fråga på skolan om hur du ansöker om specialkost.

För ämnet idrott och hälsa måste ditt barn ha med sig lämpliga kläder och skor för att springa och röra sig i. Dessa betalas av dig. Efter idrotten duschar alla elever, flickor och pojkar var för sig.

Kan mitt barn gå i skolan fast det är över 16 år?

Efter grundskolan kan eleven söka gymnasieskola, som är frivillig.

Inom Introduktionsprogram finns **Språkintröduktionsprogrammet** som anordnas för elever som inte har betyg i svenska på grund av att de är nyanlända i Sverige. Syftet med språkintröduktion är att eleven i första hand ska läsa svenska som andraspråk. Därefter studerar eleven övriga grundskoleämnen eller andra kurser som eleven behöver för vidare studier eller arbete.

På gymnasieskolan finns både yrkesprogram och högskoleförberedande program. För att bli behörig för studier på yrkesprogram krävs godkända betyg i minst åtta ämnen från grundskolan. För högskoleförberedande program krävs godkända betyg i tolv ämnen. Modersmål kan vara ett av ämnena. Läs mer om gymnasieprogram och antagning på: www.utbildningsinfo.se.

Vad är studiehandledning och modersmålsundervisning?

För att ditt barn ska få bra möjligheter att lära och utvecklas i skolan har ditt barn rätt till studiehandledning om hon eller han behöver det. **Studiehandledning** på modersmålet innebär att ditt barn får stöd i att förstå ämnesundervisningen av en studiehandledare som kan elevens modersmål eller tidigare undervisningsspråk. Vetenskaplig forskning kring flerspråkiga elever visar att studiehandledning är en framgångsfaktor för elevens utveckling både i det svenska språket och övriga ämnen.

Undervisningen i **modersmål** ska se till att eleven utvecklar kunskaper i och om sitt modersmål. Vetenskaplig forskning visar att en elev som får möjlighet att utveckla sitt modersmål både muntligt och skriftligt även har lättare att lära sig svenska och andra skolämnen. Vi rekommenderar därför att du tackar ja till att ditt barn får undervisning i modersmål.

Betyg ges i ämnet modersmål. Betyget räknas med vid ansökan till gymnasium och högskola. Du ansöker om undervisning i modersmål på skolan.

Vad gör skolans studie- och yrkesvägledare?

I både grundskolan och gymnasieskolan finns studie- och yrkesvägledare. De har kunskap om vägar till utbildning, olika yrken och arbetsmarknaden.

När ditt barn ska studera vidare efter grundskolan eller gymnasiet, kan det vara svårt att veta vilka möjligheter som finns och vilka intagningskrav som gäller för olika utbildningar. Det är viktigt att eleven får så mycket kunskap som möjligt innan valet görs. Studie- och yrkesvägledaren stödjer ditt barn i att hitta rätt bland olika alternativ utifrån ditt barns intressen, behov och resurser.

Hur kan du och skolan samarbeta för barnets bästa?

Du är viktig för ditt barns lärande. Skolan strävar därför efter att ha en god kommunikation med dig. Du kommer att bli inbjuden till föräldramöten och utvecklingssamtal. På **föräldramöten** får du träffa ditt barns lärare. På föräldramötet får du bland annat veta vad eleverna lär sig i skolan och hur ditt barns klass fungerar.

Du kommer också att bjudas in till **utvecklingssamtal**. Samtalet handlar om ditt barn. Då träffar du och ditt barn läraren för att prata om hur ditt barn utvecklas i de olika skolämnena. Ni kommer också att tala om ditt barns sociala utveckling.

Du är välkommen att kontakta ditt barns skola om du har frågor eller funderingar om ditt barns skolgång. Skolan kan ge dig information om hur du kontaktar skolans personal på bästa sätt.

Varför ska du ha tolk på möten i skolan?

Det är viktigt att du som förälder går på möten som skolan bjuder in till. För att kunna stötta ditt barn så bra som möjligt är det viktigt att alla på mötet förstår allt som sägs. Därför har du rätt till tolk. Det är inte lämpligt att en släkting eller ett äldre syskon går i ditt ställe eller följer med som tolk. Skolan ordnar en tolk på det språk som du talar.

I en familj där alla måste lära sig ett nytt språk är det ofta barnen som snabbast lär sig det nya språket, tack vare att de går i skolan. Det gör att många vuxna använder barn som tolkar i olika situationer. Vetenskapliga rapporter visar att detta ofta är negativt både för barnet och för föräldrarna. Barnet får ett ansvar att framföra information om sig själv, vilket är svårt att hantera. Föräldern riskerar att hamna i en beroendesituation till sitt barn. Det kan dessutom innebära att både skolan och föräldern väljer att inte prata om viktiga saker som handlar om barnet.

Om båda föräldrarna kommer på mötet och en av er talar bra svenska och den andra inte talar så bra svenska så ska ni beställa tolk hos skolan.

Tolkens uppgift är att neutralt överföra information mellan personerna i samtalet. Du betalar ingenting för att ha en tolk med på mötet.

Grunden till en bra skolgång för varje elev

Alla elever ska känna sig trygga i skolan och få de bästa förutsättningarna för att lära och utvecklas.

Skolan ska

- ge ditt barn möjlighet att skaffa sig goda kunskaper och en god social kompetens
- hjälpa ditt barn att förstå målen för varje ämne i varje årskurs så att ditt barn kan ta ansvar för sitt lärande
- hjälpa ditt barn att förstå vad just hon eller han ska utveckla för att nå kunskapsmålen
- utbilda ditt barn till att ha ett demokratiskt förhållningssätt
- arbeta aktivt för jämställdhet genom att flickor och pojkar bemöts likvärdigt
- arbeta för att ditt barn inte utsätts eller utsätter en annan elev för mobbning, kränkningar eller diskriminering. Om det ändå händer ska skolan arbeta för att det snarast upphör
- ge dig regelbunden information om arbetet i skolan och kontakta dig om det finns någon oro kring ditt barns utveckling eller situation på skolan.

Förälder/vårdnadshavare/kontaktperson

Elevens möjligheter att klara skolan bra är störst när samarbetet mellan hem och skola fungerar väl. Några exempel på vad du bör göra är att:

- delta i de möten du blir kallad till i skolan
- ta del av information från skolan, till exempel veckobrev eller klassblogg
- anmäla om ditt barn är sjukt enligt skolans rutiner
- kontakta skolan om du har frågor eller är orolig över något som gäller ditt barn
- se till att ditt barn är utvilad, mätt och kommer i tid till skolan varje dag
- se till att ditt barn har med sig skolböcker och idrottskläder som behövs för skoldagen
- ta del av skolans regler och hjälpa ditt barn att förstå och följa dem
- visa intresse för ditt barns skolarbete genom att ställa frågor, till exempel:
 - Vad arbetar ni med i matematiken just nu?
 - Berätta tre saker som du lärt dig idag.
 - Vad var roligast i skolan idag och varför var det kul?
 - Berätta för mig vad läxan handlar om.
 - Vad tycker du är lätt/svårt med läxan?
 - Hur kan jag hjälpa dig?

Vi hälsar dig och ditt barn välkomna till skolan!

Barn- och utbildningsförvaltningen

Fabriksgatan 21, 593 80 Västervik, Växel 0490-25 40 00,
Barn.utbildning@vastervik.se, www.vastervik.se